

Наукові перспективи

Видавнича група

Bulletin of Science and Education

ВІСНИК НАУКИ ТА
ОСВІТИ

ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 8(14) 2023

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 8(14) 2023

Київ – 2023

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

***(Series " Philology ", Series " Pedagogy ", Series " Sociology ",
Series " Culture and Art ", Series " History and Archeology")***

Issue № 8(14) 2023

Kiev – 2023

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2023. № 8(14) 2023. С. 1051

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 31.08.2023, № 11/8-23)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Ульяна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✚ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

- ✚ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✚ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всевітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✚ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✚ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✚ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✚ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✚ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українсько-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✚ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всевітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✚ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✚ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✚ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- ✚ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✚ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✚ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

УДК 37.032

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-8\(14\)-415-425](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-8(14)-415-425)

Бесєдіна Антоніна Анатоліївна кандидат педагогічних наук, доцент, Сумський державний університет, вул. Миколи Сумцова, 2, м. Суми, 40000, тел.: (0542) 334 058, <https://orcid.org/0000-0001-7294-3137>

Левченко Зоя Михайлівна асистент, Сумський державний університет, вул. Миколи Сумцова, 2, м. Суми, 40000, тел.: (0542) 334 058, <https://orcid.org/0000-0003-0722-830X>

Олешко Тетяна Миколаївна асистент, Сумський державний університет, вул. Миколи Сумцова, 2, м. Суми, 40000, тел.: (0542) 334 058, <https://orcid.org/0000-0002-2229-2839>

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ

Анотація. Практико-орієнтована діяльність є важливим компонентом навчального процесу у медичних вузах, оскільки дозволяє молоді застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях і розвивати необхідні навички, допомагає індивідуумам зрозуміти себе, свої здібності, інтереси та цінності, і направити їх на шлях успішної кар'єри. Також вона сприяє самореалізації людей, забезпечує ефективну кар'єру, сприяє розвитку суспільства та забезпечує задоволення від життя. Вона допомагає людям зробити осмислені кар'єрні вибори і досягти успіху у своєму житті. Без належної профорієнтаційної роботи індивіди можуть зіткнутися з рядом проблем, таких як незадовільне задоволення від роботи, низька продуктивність, стрес і невпевненість у своїх здібностях. Такі проблеми можуть мати негативний вплив не лише на особисте благополуччя людини, але і на суспільство загалом.

Основні методи практико-орієнтованої діяльності занять з фізіології, патофізіології та медичної біології включають: експериментальні дослідження, лабораторні роботи, симуляції та віртуальні експерименти, практичні вправи та спостереження. Школярам можуть пропонуватися практичні завдання, які включають проведення експериментів, вимірювання показників фізіологічних процесів та аналіз результатів. Молодь може брати участь у лабораторних дослідженнях, де вони отримують можливість

застосувати теоретичні знання для виконання практичних завдань. Вони можуть брати участь у експериментах на тваринах. Це дозволяє їм отримати практичний досвід роботи з фізіологічними методами та інструментами.

Не менш важливими є сучасні технології, що дозволяють використовувати комп'ютерні симуляції та віртуальні експерименти для вивчення фізіологічних процесів. Це може включати використання віртуальних лабораторій Labster, що дозволяють молоді спостерігати, аналізувати та експериментувати з фізіологічними явищами у віртуальному середовищі.

Практико-орієнтована діяльність з фізіології, патофізіології та медичної біології допомагає школярам не лише спостерігати й засвоювати теоретичні знання, але й розвивати вміння і навички, необхідні для подальшої роботи. Вона сприяє глибшому розумінню фізіологічних процесів, розвитку аналітичних та проблемно-орієнтованих навичок, а також сприяє розвитку комунікаційних та колективних навичок, які є важливими для майбутньої професійної діяльності.

Ключові слова: практико-орієнтована діяльність, профорієнтаційна робота, школярі, медична біологія, фізіологія.

Biesiedina Antonina Anatoliivna Ph.D., Associate Professor, Sumy State University, Mykoly Sumtsova St., 2, Sumy, 40000, tel.: (0542) 33-40-58, <https://orcid.org/0000-0001-7294-3137>

Levchenko Zoya Mykhailivna Assistant, Sumy State University, Mykoly Sumtsova St., 2, Sumy, 40000, tel.: (0542) 33-40-58, <https://orcid.org/0000-0003-0722-830X>

Oleshko Tetyana Mykolaivna Assistant, Sumy State University, Mykoly Sumtsova St., 2, Sumy, 40000, tel.: (0542) 33-40-58, <https://orcid.org/0000-0002-2229-2839>

PRACTICE-ORIENTED ACTIVITIES IN PROFESSIONAL ORIENTATION WORK OF MEDICAL UNIVERSITIES

Abstract. Practice-oriented activity is an important component of the educational process in medical universities, as it allows young people to apply theoretical knowledge in practical situations and develop the necessary skills. Practice-oriented activity in career guidance work is of great

importance in today's world, as it helps individuals to understand themselves, their abilities, interests and values, and direct them to the path of a successful career. It also contributes to people's self-realization, ensures an effective career, contributes to the development of society and ensures satisfaction with life. She helps people make meaningful career choices and achieve success in their lives. Without proper career guidance, individuals may experience a number of problems such as low job satisfaction, low productivity, stress, and self-doubt. Such problems can have a negative impact not only on a person's personal well-being, but also on society in general.

The main methods of practice-oriented activities in physiology and biology classes include: experimental studies, laboratory work, simulations and virtual experiments, practical exercises and observations. Schoolchildren can be offered practical tasks, which include conducting experiments, measuring indicators of physiological processes and analyzing the results. Young people can participate in laboratory research, where they get the opportunity to apply theoretical knowledge to perform practical tasks. They can participate in experiments on animals. This allows them to gain hands-on experience with physiological methods and tools.

No less important are modern technologies that allow the use of computer simulations and virtual experiments to study physiological processes. This may include the use of Labster virtual laboratories, allowing youth to observe, analyze and experiment with physiological phenomena in a virtual environment.

Practice-oriented activities in physiology help schoolchildren not only to observe and assimilate theoretical knowledge, but also to develop skills and abilities necessary for further work. It contributes to a deeper understanding of physiological processes, the development of analytical and problem-oriented skills, as well as to promote the development of communication and collective skills, which are important for future professional activities.

Keywords: practice-oriented activity, vocational guidance work, schoolchildren, medical biology, physiology.

Постановка проблеми. Профорієнтаційна робота важлива в контексті швидко змінного ринку праці. Сучасний світ характеризується широким спектром професійних можливостей і нових технологій. Завдяки практико-орієнтованій діяльності у профорієнтаційній роботі молодь може знайти напрямок, який відповідає їх унікальним здібностям і сприятиме їхньому розвитку в майбутньому. Необхідність

профорієнтаційної роботи також підкреслюється у контексті уникнення непродуктивності та перебудови професійної кар'єри. В сучасному світі люди все частіше змінюють робочі місця та кар'єрні шляхи у зусиллях знайти більш високооплачувану, задовільну та стимулюючу роботу.

Отже, важливість практико-орієнтованої діяльності у профорієнтаційній роботі медичних інститутів полягає в тому, що вона допомагає школярам усвідомити свої потреби, здібності та цінності, зробити осмислені кар'єрні вибори і досягти успіху у своєму професійному житті. Практико-орієнтована діяльність допоможе стимулювати інтерес та мотивацію школярів до вивчення предмету, спрямувати і виявити нові можливості. Коли школярі бачать, як теоретичні знання можуть бути застосовані на практиці, вони стають більш залученими до навчального процесу і більш мотивованими до розвитку своїх фізіологічних навичок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Профорієнтаційна робота займає чинне місце в нашому житті, в суспільстві і економіці в цілому. Вона сприяє особистому розвитку, самореалізації та задоволенню від праці, а також сприяє ефективному використанню людського потенціалу і забезпечує стабільність та прогрес у суспільстві.

Профорієнтаційна робота, як зазначає О. Коропецька, є складовою частиною цілісної системи шкільної навчально-виховної роботи, метою якої є підготовка учня до обґрунтованого вибору професії, що задовольняє потреби і особистості, і суспільства. Отже, метою професійної орієнтації є пошук оптимального співвідношення між здібностями, особистими бажаннями, можливостями людини, як суб'єкта діяльності та потребами суспільства і на цій основі надання допомоги у здійсненні самостійного і виваженого професійного вибору [1, С. 10]. Згідно з даними дослідників, правильний вибір професії в 2-2,5 рази зменшує плінність кадрів, на 20-40 % збільшує продуктивність праці, і в 1,5-2 рази знижує вартість навчання фахівців [1, С. 14; 2, С. 21].

Інформатизація розвитку професійної профорієнтаційної роботи зумовлена вимогами сучасної практики, насамперед, потребами суспільства щодо підвищення якості загальноосвітньої й професійної підготовки особистості в суспільстві. Вивчення окремих аспектів профорієнтаційної роботи з учнями старших класів в сучасних умовах і специфіки управління нею в контексті цих вимог завжди спирається на певну педагогічну позицію, в якій розглядається сучасний тип учителя та здійснюється аналіз профорієнтаційної компетентності як складової його професійної компетентності інформаційного суспільства [3].

Саме профорієнтаційна робота у медичних інститутах направлена на: формування суб'єкта самовизначення; вивчення мотивів, які обумовлюють вибір суб'єкта у процесі професійного самовизначення; вивчення нахилів, здібностей та інтересів суб'єкта самовизначення, його індивідуальних особистісних особливостей; вивчення факторів та умов, що впливають на вибір професії суб'єктом самовизначення; вивчення вимог, які висуває професія до людини з метою виявлення її професійної придатності до того чи іншого виду діяльності. Завдання профорієнтації полягає не лише в тому, щоб допомогти молодій людині знайти професію, яка б відповідала її здібностям, інтересам та здоров'ю, але і застерегти людину від такого вибору, який може призвести до швидкого виснаження та знесилення [1].

Мета статті полягає аналізі досліджень з практико-орієнтованої діяльності діяльності з фізіології, патофізіології та медичної біології у профорієнтаційній роботі. Для досягнення поставленої мети використовувалися науково-пошуковий метод дослідження.

Виклад основного матеріалу. Практико-орієнтованої діяльність кафедри фізіології і патофізіології ведеться з трьох дисциплін: медичної біології, фізіології і патофізіології. Основні напрями роботи: проведення екскурсій до лабораторії молекулярно-генетичних досліджень та музею з паразитології; демонстрація практичних робіт у групових і індивідуальних проектах, розв'язання практичних завдань, проведення лабораторних робіт у віртуальних лабораторіях Labster; ознайомлення з роботою комп'ютерних програм з дисциплін.

Екскурсії дають можливість школярам познайомитися з принципами молекулярної біології і генетики. Вони можуть побачити реальні лабораторні процеси, обладнання та методи дослідження, що допомагає усвідомити складні концепції та технічні аспекти наукової роботи. Ці процеси створюють можливість зрозуміти, як генетика і молекулярна біологія впливають на наше повсякденне життя та сучасну медицину. Вони сприяють популяризації наукових досягнень і допомагають залучити більше людей до вивчення науки.

Екскурсії можуть надихнути молодих людей на вивчення науки та кар'єру в молекулярній біології або генетиці. Вони можуть побачити, як їхні інтереси можуть перетворитися на реальну наукову роботу, що сприяє створенню нового покоління науковців.

Також екскурсії дають можливість учасникам спілкуватися з досвідченими науковцями та лабораторним персоналом. Це може створити можливість для обміну знаннями, досвідом та відповідями на запитання. Для осіб, які вже зацікавлені в науці, екскурсії можуть

поглибити їхнє розуміння та стимулювати додатковий інтерес у генетиці та молекулярній біології.

Молекулярно-генетичні лабораторії займаються дослідженнями, які можуть мати важливі практичні застосування, такі як лікування генетичних захворювань, визначення причини генетичних захворювань тощо. Екскурсії дозволяють показати ці досягнення громадськості, мають значення для освіти, популяризації науки, стимулювання наукового інтересу та сприяння взаємодії між науковцями та широкою громадськістю.

Велике значення у практико-орієнтованій діяльності у профорієнтаційній роботі має клас-музей з медичної біології, який може стати додатковим інструментом для навчання, надихаючи та поглиблюючи розуміння медичних та біологічних аспектів серед широкої аудиторії. Клас-музей з медичної біології є інноваційним підходом до навчання, який поєднує освіту та популяризацію медичної біології через інтерактивні експозиції та взаємодію зі студентами, школярами та відвідувачами.

Клас-музей з медичної біології має макро-, та мікропрепаратами з паразитології, а саме найбільш поширеними збудниками трематодозів та цестодозів людини, особливості життєвих циклів розвитку гельмінтозів, особливості їх передачі, патогенез та діагностика. Школярі не лише бачать, який вигляд мають паразити, а й вивчають, наскільки ці невеличкі створіння можуть бути небезпечними для людини. Акцентується увага, що основним у профілактиці здоров'я людини є проведення дегельмінтизації та дотримання правил особистої гігієни. Паразити здатні поселятися в організмі людини і проникати у різні тканини, внутрішні органи та спричиняти зміни і порушення їх функцій.

Ось деякі ключові аспекти клас-музею з медичної біології:

1. **Інтерактивність:** Клас-музей може включати інтерактивні експонати, демонструючи медичні концепції та процеси через реальність або симуляцію. Це дозволяє відвідувачам самостійно досліджувати, експериментувати та збагачувати своє розуміння.

2. **Візуалізація:** Експозиції клас-музею можуть використовувати великий діапазон візуальних засобів, таких як моделі, анімації, відео та зображення, щоб пояснити складні медично-біологічні процеси та поняття.

3. **Практичність:** В клас-музеї можуть бути представлені практичні завдання, які відвідувачі можуть виконати, досліджуючи природні явища або біологічні процеси, тим самим долучаючись до активного навчання.

4. Історична перспектива: Клас-музей може також розглядати історичний розвиток медичної біології, показуючи, як наукові відкриття вплинули на сучасну медицину та біологію.

5. Взаємодія з експертами: Експозиції можуть включати можливість для студентів та відвідувачів спілкуватися зі спеціалістами у галузі медичної біології, отримувати відповіді на запитання та дізнаватися про актуальні дослідження.

6. Заохочення аналізу: Клас-музей може створити ситуації, де відвідувачам потрібно буде аналізувати дані, розв'язувати проблеми та приймати рішення на основі медичних знань.

7. Мультимедійний підхід: Використання сучасних технологій може значно збагатити досвід відвідувачів, надаючи доступ до віртуальних лабораторій, інтерактивних симуляцій та інших цифрових ресурсів.

8. Мотивація та зацікавлення: Клас-музей може викликати цікавість до вивчення медичної біології, особливо серед молоді, та стимулювати додатковий інтерес до наукових досліджень.

Демонстрація практичних робіт у групових і індивідуальних проектах є ефективним методом профорієнтаційної роботи, який сприяє поглибленому розумінню матеріалу, розвитку практичних навичок та сприяє співпраці між школярами. Ось декілька переваг та способів впровадження цього методу: 1) поглиблене розуміння; 2) активне навчання; 3) розвиток навичок (робота над проектами допомагає студентам розвивати практичні навички, такі як дослідницька робота, аналіз, комунікація та робота в команді); 4) стимулювання творчості (творче мислення та знаходження нестандартних рішень); 5) співпраця (розвиток навичок співпраці, ефективного комунікування та роботи в колективі); 6) підготовка до реального життя (виконання практичних завдань, схожих на ті, які можуть зустріти школярі в реальному житті, допомагає підготувати їх до практичної роботи у майбутньому).

Школярам можуть пропонуватися практичні вправи, які допомагають їм розібратися з конкретними фізіологічними процесами. Наприклад, вправи на вимірювання пульсу, дихання, кров'яного тиску або проведення фізіологічних тестів. Вони можуть також розглядати різні сценарії, де молоді потрібно аналізувати та робити висновки щодо фізіологічних реакцій на певні ситуації. Діти можуть брати участь у групових проектах, які включають дослідження фізіологічних тем або розв'язання практичних завдань. Це дозволяє їм працювати у команді, обмінюватися ідеями та взаємодіяти для досягнення спільних цілей. Також школярі можуть мати можливість брати участь у практичних

заходах, таких як відвідування лабораторій, клінік або спортивних заходів, де вони можуть спостерігати реальні фізіологічні явища та отримувати практичний досвід узгодження теоретичних знань з реальними ситуаціями.

За допомогою цього школярі отримують можливість:

- розуміти вплив фізіологічних процесів на їх ефективність, рішення прийняття та реакції на професійні виклики;
- виявляти свої індивідуальні фізіологічні потреби, які можуть впливати на вибір професії та працездатність;
- розвивати навички саморегуляції та стресоустійчивості, що допомагає знижувати негативний вплив стресу на здоров'я та продуктивність;
- отримувати інформацію та конкретні рекомендації щодо фізіологічного благополуччя, здорового способу життя;
- взаємодіяти з фахівцями з фізіології, патофізіології, медичної біології для отримання спеціалізованої підтримки та консультацій.

Не менш важливе значення мають віртуальні лабораторії. Labster – це платформа для віртуальних лабораторних робіт, яка надає можливість студентам вивчати наукові концепції та проводити експерименти в віртуальному середовищі. Цей підхід має декілька переваг та може бути дуже корисним для навчання:

Переваги використання Labster для віртуальних лабораторних робіт:

1. Доступність (доступні в будь-який час та з будь-якого місця, що дозволяє вивчати та виконувати експерименти за своїм розкладом).
2. Безпека (небезпечні складні процеси без реальних ризиків для безпеки).
3. Віртуальні експерименти (дозволяють відтворити різні умови та спостерігати за результатами).
4. Реалістичність (віртуальні лабораторні роботи можуть бути відтворені з великою деталізацією та реалістичністю, що сприяє кращому розумінню процесів).
5. Варіативність (платформа може надати багато різних сценаріїв та експериментів для вивчення різних аспектів науки).
6. Адаптивність (Labster може надавати підказки та вказівки під час виконання експериментів, що допомагає зрозуміти процес та концепції).
7. Заохочення аналізу (віртуальні лабораторні роботи можуть вимагати аналізу результатів та прийняття рішень, що розвиває критичне мислення).

Labster може бути цінним доповненням до традиційних методів навчання, дозволяючи студентам вивчати та експериментувати з науковими концепціями у віртуальному середовищі.

Ознайомлення з роботою комп'ютерних програм є важливою частиною сучасної освіти, оскільки у сучасному світі комп'ютерні програми використовуються в усіх галузях. Комп'ютерні програми є потужним інструментом для вирішення реальних проблем і завдань. Ознайомлення з ними допомагає розвивати навички, які можуть бути корисними в їхній майбутній професійній діяльності. Комп'ютерні програми дозволяють автоматизувати складні процеси, що сприяє збільшенню продуктивності та ефективності; створювати моделі та симуляції для дослідження різних сценаріїв та прогнозування результатів; можуть допомагати візуалізувати складні дані, що допомагає зрозуміти та аналізувати їх. Ознайомлення з роботою комп'ютерних програм може підготувати школярів до сучасних викликів і допомогти їм розвинути навички, які будуть корисними в різних сферах діяльності.

Ефективність практико-орієнтованої діяльності у профорієнтаційній роботі медичних інститутів полягає в:

1. Самоусвідомленні (надає можливість вивчити свої сильні сторони, слабкі сторони, інтереси, цінності та амбіції; це допомагає краще зрозуміти себе і свої можливості).

2. Виборі кар'єри (коли людина має чітке уявлення про свої здібності і інтереси, вона може зробити осмислений вибір професії, що відповідає її потребам і задоволенню; це зменшує ризик зайняття неправильної роботи і сприяє задоволенню від кар'єрного шляху).

3. Ефективності освіти (профорієнтаційна робота може допомогти учням обрати правильні предмети і спеціалізації, що відповідають їх майбутній професії; це сприяє ефективній освіті, оскільки школярі можуть зосередитися на тих аспектах, які мають значення для їх майбутньої кар'єри).

4. Професійному розвитку (допомагає людям розбудувати успішну кар'єру, розвиватися у своїй професії і досягати поставлених цілей).

5. Економічному розвитку (коли люди займаються професіями, які відповідають їхнім здібностям і цінностям, вони більш мотивовані, задоволені та продуктивні; це сприяє підвищенню якості праці, інноваціям та конкурентоспроможності економіки).

6. Зменшенню безробіття (ефективна профорієнтаційна робота може допомогти уникнути неправильного вибору професії, який часто призводить до безробіття).

7. Задоволенню життям (профорієнтаційна робота допомагає знайти таку професію, яка не лише забезпечує матеріальні потреби, але й принесе задоволення, задоволення від виконаної роботи і забезпечить гармонію між роботою і особистим життям).

Висновки. Таким чином, практико-орієнтована діяльність у профорієнтаційній роботі медичних вузів сприяє ефективному використанню ресурсів суспільства у розвиток медицини, зменшенню захворюваності та збільшенню якості обслуговування, зменшенню безробіття, підвищенню продуктивності праці, економічному розвитку, зниженню стресу та незадоволення в роботі. Коли людина займається професією, яка відповідає її інтересам і здібностям, вона має більшу ймовірність виконувати роботу з ентузіазмом і задоволенням. Це сприяє підвищенню її мотивації та продуктивності, а також створює позитивну робочу атмосферу. Програми профорієнтаційної роботи можуть бути розроблені з урахуванням фізіологічного супроводу, а також враховувати індивідуальні особливості студентів.

Практико-орієнтована діяльність дозволяє виробити важливі навички самостійності та самоорганізації. Школярі навчаються планувати свою роботу, виконувати експерименти та аналізувати результати незалежно. Це розвиває їх критичне мислення, рефлексію та вміння працювати самостійно. Крім того, профорієнтаційна робота може допомогти уникнути неправильного вибору професії, який може мати негативний вплив на життя людини. Вона допомагає індивідам зрозуміти реалістичні перспективи, вимоги та виклики різних професій, що допомагає їм зробити обґрунтовані рішення щодо майбутньої кар'єри.

Література:

1. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. – К. : КНТ, 2016. – 438 с.
2. Тименко М. П. Педагогічне управління професійним самовизначенням учнівської молоді. Посібник / За ред. М. П. Тименка. – К., 2001. – 152 с.
3. Сагадіна О. Ю. Консультативна профорієнтаційна освіти для учнів старшої школи: сучасні підходи / О. Ю. Сагадіна // Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) ; за заг. ред. проф. Є. І. Коваленко. – Ніжин : НДУ імені М. Гоголя, 2017. – № 2. – С. 42-49.

References:

1. Koropetska O. M. (2016) *Psychologichni osnovy profesiinoi oriientatsii ta samorealizatsii osobystosti. Navchalnyi posibnyk* [Psychological foundations of professional orientation and self-realization of the individual. Tutorial] – K. : KNT – 438/ [in Ukrainian].

2. Tymenko M. P. (2001) Pedagogichne upravlinnia profesiinym samovyznachenniam uchnivskoi molodi. Posibnyk [Pedagogical management of professional self-determination of student youth. Manual] – K. – 152. [in Ukrainian].

3. Sahadina O. Yu. (2017) Konsultatyvna pororiientatsiina osvity dlia uchniv starshoi shkoly: suchasni pidkhody [Advisory career guidance education for high school students: modern approaches] / O. Yu. Sahadina // Naukovi zapysky. Seriia «Psykhologo-pedahohichni nauky» (Nizhynskiy derzhavnyi universytet imeni Mykoly Hoholia) ; za zah. red. prof. Ye. I. Kovalenko. – Nizhyn : NDU imeni M. Hoholia., – № 2. – С. 42-49. [in Ukrainian].